

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérvary Dező ügyvédek.	Előfizetési árak: Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
--	--	--	--	---

Dicsekvés — ok nélkül.

Kommentár nélkül közöltük a napokban a kereskedelemügyi miniszter hivatalos értesítését a téli menetrendről. Nem tartottuk szükségesnek, hogy ahhoz a száraz, hivatalos stílusban megírt kommunikációhoz külön megjegyzést is fűzzünk, mert hiszen nem történt semmi különös nagy dolog. Éppenséggel semmi különös. Az eddig közlekedő vonatok közé beiktattak egy új vonatpárt, amely élénkebbé teszi a közlekedést. Több vonat fog keresztülfutni a bajai vasuti állomáson, amelyek közül egy — az új — gyorsabban fog járni, mint a többi. A régi vonatok járásán semmi — vagy talán alig valami lényeges — változás nem esett.

Világos, hogy az új vonatpár nem a mi kedvünkért jött a világra, hanem azért, mert az elsőrangusított vonalon kellett új vonatpárt beiktatni, hogy a dunántúli vonatoknál legyen csatlakozás az alföld felől és az alföld felé. Ez világos. A mint említjük, a többi vonatunknál nincsen semmi változás. Marad minden a régiiben.

Mégis, mit látunk? Egy kissé furcsán, egy kissé groteszkül, komikusan hat, hogy az új vonatpárt beiktatását a bajai munkapárt vívmányának akarja feltüntetni, az új vonatpárért, amelynek alkalmazkodnia kell a fővonalokhoz, himet akarnak varni a bajai munkapárt mentéjére. Hát ebben igazán nincsen senkinek semmi érdeme. És mégis, hirdetik uton, utfélen, hogy ezt csak a munkapárt helyi vezetőségének köszönhetjük, ők jártak utána, az ő fáradozásuknak a gyümölcse. Ebben a menetrendváltozásban pedig igazán ártatlanok.

Értenők a felbuzdulást, ha például kivitték volna azt, hogy azok a bizonyos hetivásáros vonatok ezentul úgy közlekednének, hogy azok a bajai gazdasági érdekeket kielégítenék. De így! Ugyan mire jó a nagy dicsekvés?

Különben azt is megmondom, hogy miért a nagy dicsekvés. Olyan sokat ígértek és olyan nagyon keveset — mondjuk semmit — váltottak be, hogy valami eredményre csak rá kell egyszerű mutatni. Hát most eléjük sodorta a vé-

letlen ezt az új vonatpárt, amely tényleg gyors lesz, hát most belekapaszkodnak ebbe és ebből a „vívmányból“ varrnak himet a szegényes köntösükre.

Ha ez nem lett volna, talán az lett volna a nagy dicsőség, hogy két hónapos szárazság után mégis esett az eső. El kellett volna hinnünk, hogy ők járták azt ki a jó Istennél.

Szerencsére megjött az új vonatpár, amely Dunán innen csatlakozik a budapest—zimonyi vonathoz, Dunántúl meg a bátaszék—sárbogárdi és a bátaszék—dombovári vonatokhoz. Most hát azért örülünk, hogy ez megvan.

No ja, hát csak kell valami vívmányt felmutatni! —ki.

Az ételmisszer-uzsoráról, húsdrágaságról és egyébekről.

Írta: Spectator.

A húsdrágaságról, általában az ételmisszer-uzsoráról akár állandó rovatot kellene nyitnunk, minthogy ez a kérdés foglalkoztatja állandóan az egész közvéleményt. A húsdrágaság kérdése nemrégiben megmozdította a bécsi utcát s ha az előjelek nem csalnak, Budapest is hamarosan követni fogja Bécs példáját s felemeli tiltakozó szavát a hús és egyéb ételmickek uzsorásainak immár hárt nem ismerő kapzsiságával szemben. Csak mi jó bolond vidékiek hallgatunk, s a muzulmán egykedvűségével tűrjük, hogy péld. a mézárás, drága pénzéért hús helyett csontot szállítson az asztalodra. Mert húst, édes magyaram, vajmi keveset kapsz. A budapesti fogyasztónak megvan az előnye, hogy ha egy kiló csont nélküli húst vásárol, akkor tudja, hogy egy kiló húst kapott tisztán. De Baján? Itt nem annyit kapsz, mint amennyit akarsz és megfizetsz, hanem amennyi a mézárás úr kegyelméből adódik. Nem hasból beszéltek. A minap pl. egy kiló szeletnek való húst hozatott a feleségem. Hazahozták a húst, a feleségem utánaméri. Négy deka hiányzik. No de seba! Lefejti a csontot a húst s aztán megméri külön. Az eredményre tetszik kíváncsinak lenni? Megmondom: 52, mondó: ötvenkettő deka volt az egész hús; a mit én egy kilónak vásároltam. Már most minek! Deklaráljam a mézárás emez eljárását? Igazán sajnálom, hogy nem talállok erre elég erős elítélő kifejezést. Szerintem, ha ez nem büntetendő cselekmény, akkor az az uzsorás sem követ el vétséget a ki 25%-ra adja ki a pénzt. Budapesten a borjúhús ára kilónként, csont nélkül 3 K 60 fillér, én Ba-

ján fizettem érte 3 K 84 fillért, minthogy 1 K 92 fillérembe került a félkiló hús. Azt felelhetnék erre ellenvetésül, hogy mindenki úgy árusíthatja a portékáját, ahogy neki tetszik s ebben volna is ráció, de én tudni akarom, hogy mit veszek a pénzemért s nem akarok zsákban macskát venni.

E tekintetben tehát joggal várhatnók el, hogy a hatóság az eféle üzelmektől megvédelmezzon bennünket. Hm. A hatóság. A hatóság nem ér rá eféle dolgokkal törődni, mert el van foglalva olyan titulusok keresésével, amely alapján fizetés-emelést lehet kérni a közgyűléstől.

E kérdés megvilágítására szolgálhat a következő adat is: Mikor a közöskönyha alapítás láza dühöngött városszerte, az alapítók egyike elment az egyik bajai mézárósmesterhez és ezeket mondotta:

— Tisztelt uram, mi közöskönyhát fogunk alapítani s a húst önnél akarjuk vásárolni, de — csont nélkül; fizetünk önnek 30 százalékkal többet, mint a napi ár. Elfogadja?

— Nem fogadom el, — volt a kategorikus válasz.

Nem akarom állítani, hogy az összes mézárások és hentesek ilyen immorális elvek mellett dolgoznak, de utját kellene vágni, hogy csak egy is ily módon dolgozhassék.

Vagy itt van még egy kulturkép. A minap egy itteni fodrász felesége túrócsuszára éhezvén meg, tejfelt vásárolt a piacon. Megkóstolnia persze nem volt szabad, mert a kóstolást a rendőrség, a kolera miatt tiltotta. Az asszony hazaviszi a pohárba mért tejfelt s elteite a »spájzba.« Amikor elő akarta venni, hogy felhasználja, rémulve látta, hogy a tejfelnek vásárolt valamit, mint egy óriási sampion-gomba, kikelt a pohárból s beborította egész az poharat. A fodrásznak volt annyi esze, hogy bevitte a rendőrségre; nem tudjuk azért-e, hogy egye meg a rendőrség az ilyen tejfelt, vagy azért, hogy nyomozzon a gaz tettes után...

Az újságolvasó ember egy-egy csendőri »brutalitás« kapcsán gyakran találkozik ezzel a kifejezéssel: »középkor.« Bizony mondom nektek, kedves olvasóim, hogyha ma is úgy büntetnék az ételmisszer-uzsorát, mint a hogy büntették középkorban (péld. egy egykoru kép tanúsága szerint a kis zsemlyét sütő nürnbergi péket belemártogatták a város melletti folyó jeges vizébe) ilyen esetek bajosan ismétlődének meg.

Tízennyolc esztendeje, hogy hosszas távollét után ismét visszatértem szülővárosomba: Bajára. Akkor örömmel teljes meglepetéssel láttam, hogy mennyi az idegen arc Baján. Baja akkor országszerte, mint a legolcsóbb városok egyike volt ismeretes, s így a nyugdíjasok egész serege kereste fel. Ma irmagjuk sincs. Nem bolondok Bajára jönni, mikor a megélhetés Budapesten is olcsóbb.

Az határtalan indolencia, mellyel mindezeket tűrjük, oka annak, hogy pang az iparunk, pang a kereskedelmünk s egyre csak azt várjuk, hogy a sült galamb a szánkba repüljön.

Telefonhírek.

Budapest, 1911. szeptember 25.

A képviselőház ülése

ma is névszerinti szavazással telt el. Az ülés elején bemutatta az elnök a legfelsőbb kéziratot Schönaich felmentéséről és Auffenberg kinevezéséről.

Auffenberg

hadügyminiszter holnap teszi le az esküt.

Bogrovot,

Stolypin gyilkosát ma reggel 7 órakor Kiewben felakasztották.

Tripolisz.

Az olasz hajóraj titkos parancsral utrakelt és Olaszországban mozgósítottak.

A török hadügyminiszter kijelentette, hogy mihelyt partraszállanak az olasz seregek, ők megszüntetnek minden diplomáciai érintkezést és verekszenek.

Jön az erőszak.

A kormány részeről megteszik már az előkészületeket az erőszakra. A vidéki szubvencionált lapoknak leadott ma a sajtóiroda egy vezércikket, amelyben világosan bejelentik, hogy rövid időn belül megkezdődik az erőszak politikája. Hogy ez miben nyilvánul meg, azt még nem tudják. A verziók szerint háromféle-terv is van.

Az egyik, hogy az elnök a napirendet úgy állapítja meg, hogy előbb jön a véderőjavaslat tárgyalása és csak utóbb a névszerinti szavazások.

A másik terv — mint politikai körökben beszélnek — az, hogy ezt az ülés-szakot berekesztik és aztán erőszakkal megcsinálják a házszabályrevíziót.

A harmadik szerint pedig az következne be, hogy királyi kéziratral elnapolnák hosszu időre a Házat.

Hogy a három közül melyiket fogják megvalósítani, az még nem bizonyos.

NAPIHIREK.

Ma és kitudja meddig szenzációs új műsor kerül bemutatásra.

Az műsorból kiemeljük a legszenzációsabbat:

»A JÖVŐ SZÁZAD REGÉNYE.«
Színes fantázia sok képpel.

Egyes képek:

1. »Élet a bajai téli és keresk. kikötőben.« (Term. szegedi felvétel.)
2. »Esküdtörzsi tárgyalás a bajai törvényszékben.« (Megkezdés ideje bizonytalan.)
3. »A Türr-szobor leleplezési ünnepélye.« (Nagyon sokáig tart.)
4. »A bajai kószínház megnyitása.« (Tengeri kígyó hosszúságú kép.)
5. »Táncgyuleg.« (Bemutakozása azoknak, akik még nem kaptak tyúkszemet a bajai Főtér kövezetétől.)
6. »A kiscsávolyi iskola alapkövetéle.« (Lát-hatatlan kép.)
7. »Az olesó piac.« (Szomorú komédia.)
8. »A tüzoltóság újjászervezése.« (Nagyon érdekes.)
9. »A vízvezeték és csatornázás építése.« (Tabu!)
10. »Az ígéretek bevitelése.« (Humoros.)

Műsoron kívül:

NINCS ELVÁMOLNI VALÓJA?

Humoros jelenet. Eredeti felvétel a bajaszent-
istváni vámháznál. 1911 méter.

Előadják:

A borellenőrök,
Szentistváni kocsis, kocsin 2 lóval,
Két rendőr.

Belépődíj tetszés szerint. — Gyermek 20
éven alul, katonák őrmestertől lefelé a felét
fizetik. — Műsor változást fenntart magának
Az Igazgatóság.

A város közgyűlésén

ma délután a következő pót tárgyakat tárgyal-
galták.

Rauschenberger Ferenc t. mérnök kérényre
3 havi szabadság engedélyezése iránt és a tanács
javaslata egy napidíjas mérnök alkalmazása
iránt.

A belügyminiszter leirata a halak, ecet és
műészítő után szedendő városi fogyasztási
illeték dolgában és a tanács javaslata ezen
szabályrendelet újbóli megalkotása iránt.

A zombori pénzügyigazgató leirata az ál-

lami fogyasztási adók felmondása és újabb
biztosítása dolgában.

Budapest átirata a sajtószabadság megvé-
dése tárgyában.

Bizottsági előterjesztés a tüzoltóság újja-
szervezése dolgában.

A kórházi bizottság előterjesztése a kórház
kibővítése és a kórház céljaira megvásárol-
landó Pukovics-féle ház tárgyában.

Özv. Fekete Adolfné kérényre a baja—
hajós—kiskörösi h. é. vasut előmunkálati en-
gedélyezése ügyében néhai férjét megilletett
jogoknak átruházása iránt.

Gróf Teleky József kérényre a baja—hajós—
kiskörösi és a baja—hajós—dunapataji
h. é. vasutára megszavazott 60.000 korona
hozzájárulási összegnek 120.000 koronára le-
endő felemelése iránt és ezzel kapcsolatosan
ugyanannak kérényre ezen vasutak engedé-
lyezési tárgyalásán létrejött megállapodások
feletti nyilatkozat megtétele és a Fekete Adolf
örökösivel fenálló jogviszony rendezése iránt.

Hirtelen halál. Homann Vilmosné az
urával a szőlőbe ment dolgozni. Menet köz-
ben hirtelen rosszul lett fogta el az asszonyt,
annyira rosszul érezte magát, hogy nem
tudott helyéből mozdulni, miért is kocsira
tették és hazaszállították. Ez reggel 8 órakor
volt. A szerencsétlen asszony délután két
óraira meghalt. Minthogy a beállott halál kö-
rülmenyei gyanúsak voltak, a bíróság felbon-
coltatta a hullát, amely alkalommal kiszállott
a helyszínére Vaszkó Endre kir. ügyész, Ró-
mátka Jenő vizsgálóbíró és a boncoló orvo-
sok: dr. Vály Dezső szabadkai törvényszéki
és dr. Becassy Gyula bajai tiszti orvos, akik
meggyőzték a boncolást és a halál okául
agyevézést állapítottak meg.

**A nemzetközi orvossebész kongresz-
szuson,** amely ma nyílt meg Brüsszelben,
Baját dr. Róna Dezső, a bajai köz-kórház
igazgató főorvosa képviseli.

Orgonaavatás. A bajai református egyház
új orgonáját f. évi október 1-én, vasárnap
dél előtt fél 10 órakor ünnepélyes istentiszte-
lettel adja át rendeltetésének, melyre az érde-
klődőket tisztelettel meghívja: a ref. egyház
presbyteriuma.

Nagy zivatar volt tegnap este nemcsak
Baján, hanem a környéken is. Baján nem
történt nagyobb baj, de a környéken több
helyütt lecsapott a villám. Garán és Dávodon
egy-egy házat gyújtott fel, Rémen pedig a
plebánia előtt és egy más ház előtt egy-egy
fába ütött bele.

Elfogott rabló cigányok. Megirtuk röviden,
hogy a Pohl Ádámot kiraboló cigányokat el-
fogta a csendőrség és beszállította a rendőr-
séghez. A rabló cigányokat, akik közül külö-
nösen Kolompár László szinte ijesztően ha-
ramia arcú, szembesítették Pohlial, akik ben-
nük rablóját felismerte. A cigányok közül
kettő sárpilisi, kettő szabadkai és kettő bács-
madarasi. Most a bíróság fogházában vannak.

Az állandóan melegtő
„METEOR”
KÁLYHÁK
a legjobbak és leg-
tökéletesebbek!
Keves fűtőanyag, nagy fűtő-
képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!
Kapható úgy egyszerűbb, mint diszesebb kivitelben!
Sádig 700,000 darab van forgalomban. Minden ere-
deti „Meteor” kettős csillag védjeggyel van ellátva.

Övökodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!
Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula
kereskedésében kaphatók.

Kifogott hulla. Vagy három héttel ezelőtt történt, hogy Mohai Gyula iparos segéd a Dunán átakart csónakázni a Dunán. Azóta eltűnt Mohai és csupán a csónakja került meg. Keresték mindenfelé, de eddig sem találták. Ma reggel két gyerek játszott Szeremle alatt a háromszigetnél, amikor egyszerre csak egy hullát láttak a víz felszínén úszni. Jelenítették az arra járóknak, akik kifogták. Később beszállították a városba, ahol ráismertek a három héttel ezelőtt eltűnt Mohai Gyulára. Most talán kiderül, hogy bűnnek esett-e áldozatul, vagy véletlen szerencsétlenség történt vele.

REGÉNYÜNK térszúke miatt kimaradt, miért is kérjük olvasóink szíves elnézését.

Naponta **zene-estély** a Casinó-vendéglő nyárihelyiségében **Horváth Sándor** személyes vezetése mellett. A n. é. közönség szíves pártfogásár kéri

teljes tisztelettel **Preimájer Pál,**
Casinó-vendéglős.

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma 101

Kapható **PREISZ BÉLA** borkereskedésében Baján.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

10-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPRATÓ.

Előjegyzést

már most elfogadok
circa tiz nap mulva
szedendő

téli szőlőre.

lfj. Wagner Antal
könyvkereskedő.

Eladó

1 Wertheim Cassa,

1 ebédlő gázlámpa,

1 fürdő-kád stb. stb. stb.

Munkácsy Mihály-utca 3. számú házban.

HIRDETÉSEK

felvételnek — a kiadóhivatalban.

Cipész-üzlet
átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a régi **Weisz Henrik-féle** úri és női

cipész-üzletet

átveve, a magam régen fenálló jönevű üzletével egyesítve, az Erzsébet-királyné utcában volt saját üzletemet is áthelyeztem a **Központi Szálloda** épületében tovább vezetem és tovább is azon fogok igyekezni, hogy elegáns kivitelű, jó és szolid munkával szolgáljam ki t. megrendelőimet.

Raktáron tartok mindennemű, saját készítményű úri és női cipőket.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

kitűnő tisztelettel

Szilágyi Sándor
úri és női cipész.

Tűzijátékok
és raketták

legolcsóbban kaphatók

Wagenblatt és Henerári cégnél.

Azt minden kereskedő tudja, hogy a „**KRAMMER**“-féle összes rendszerű mérlegei pontosságra mindenversenyt felülmul!

Legolcsóbb

bevásárlási forrás!

Mérleg javítások rendkívül leszállított áron. Nagy minta raktár a legujabb rendszerű és a magyar királyi mértékügyi intézet által jóváhagyott mintáim szerint készített mérlegekből.

Minden általam javított mérlegért két évi garanciát vállalok — öreg mérlegeket a legmagasabb árban becserelek.

KRAMMER J.

egyensúly, tízedes és százados hidmérleggyártó

— BAJA. —

Tartozkodjunk a lakatos konkurenciától, aki a mérleg szerkesztését önkre teszi!

SCHÄTZ JÓZSEF budapesti sörnagykereskedő helybeli főlerakata
STAMPFL JENŐ CÉGNÉL.

Müncheni export Maláta gyógyász

a leghíresebb egyetemi tanárak által javálva, mint hatásos szer vérszegénység, idegesség, emésztési zavarok, álmatlanság és gyöngeség ellen; továbbá ajánlva van lábadozóknak és különösen szoptató nőknek.

Müncheni export Maláta gyógyász 1 palack . . . . . 60 fillér.
Király salon sör 1 palack . . . . . 36 fillér.

Üres üvegek 10 fillérért vétetnek vissza.

10 üvegen felüli rendelések házhoz szállítatnak.

E különleges sörök a DREHER ANTAL és az Első Magyar Részvényserfőzde Kőbányai Sörfőzde gyártmányai.
Jégben hűtött palackok is kaphatók.

Legkitünőbb gyártmányú

ZONGORÁK ÉS PIANINÓK

MAAS

ÉS

WEISZ

bútor, kárpitos- és
zongora-termeiben

BAJA.

A városházával szemben
a Bajavidéki Takarékpénz-
tár épületében. : : :

készpénzért és részletfizetésre legolcsóbban beszerezhetők

Egy női és egy férfi

templomülés a bajai izraelita templom-
ban eladó. Felvilágosítás kapható Attila
utca 19. szám alatt.

Hatósági rendelet

szerint mindenki házában köteles
vizet készletben tartani. E célra
legalkalmasabbnak és legtartósabb-
nak ajánlom saját gyártmányú

vasbeton hordókat

hektoliterenként 5 korona.

Állandó készlet tégla-, cserép és
cementárúkbán. Boocsini Port-
land és Roman Cement és I/a.
darabos mész a legfrissebb állapot-
ban mindig kapható Grünhut Miksa
Spitzer-féle tégla és cementárúgyárában.
Telefonszám 111. — Telefonszám 111.

ETERNIT-PALA

HATSCHER SZABADALMA

a jelenkor legjobb tetője

könnyű, törhetetlen, fagy-, vihar- és tűzmentes,
vörös-, fehér- és szürke színekben

Tervrajzzal és költségvetéssel díjtalanul szolgál:

GOLDSCHMIDT LAJOS

épületanyag és tűzifa kereskedő

Eternit-pala egyedélarusító Baja város és területére.

TELEFON SZÁM 88.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjintézeté

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzálogkölsönöket

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A
kölsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltebb költségekkel és a felek
iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.